

ה"ת 34510/12/15 - שי יעיש בוסקילה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 34510-12-15 בוסקילה נ' מדינת ישראל

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אברהם הימן
המבקש שי יעיש בוסקילה
נגד
המשיבה מדינת ישראל
החלטה

לפני בקשה להחזרת תפוס, רכב מסוג מאזדה מ.ר 39-293-62 (להלן - "הרכב"), המוגשת מכוח סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן - "הפקודה").

רקע.

ביום 7.12.15 הוגש כנגד המבקש כתב אישום המייחס לו עבירה של פריצה לרכב בכוונה לגנוב בצוותא חדא, עבירה של גניבה בצוותא חדא ועבירה של חבלה במזיד ברכב בצוותא חדא. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד תום ההליכים. על פי החלטה שניתנה בתיק המעצר באותו היום שוחרר המבקש.

על פי האמור בכתב האישום ביום 1.12.15 בשעה 14:06 או בסמוך לכך נכנס הנאשם לחניון התת קרקעי בקניון הזהב שבראשון לציון כשהוא נוהג ברכב. באותן נסיבות חנה רכבו של המתלונן במקום כאשר בתוכו מונחים ג'קט ותיק המכיל מסמכים אישיים (להלן - "הרכוש"). בשעה 14:27 או בסמוך לכך, התפרץ הנאשם לרכב המתלונן, ביחד עם אחר אשר זהותו אינה ידועה במדויק למאשימה, באופן שהנאשם או האחר ניפצו את השמשה הימנית האחורית של הרכב ונטלו מתוכו את הרכוש בעת שאחד מהם ממתין לחברו ברכב.

ביום 2.12.15 תפסה המשטרה את רכבו של המבקש.

ביום 16.12.15 הגיש המבקש בקשה להחזרת הרכב לידיו.

המשיבה טענה בתגובה כי מדובר ברכב אשר באמצעותו בוצעו העבירות נושא כתב האישום והודיעה כי בכוונתה לעתור לחילוטו. עם זאת, הסכימה המשיבה לשחרור הרכב לידי המבקש בכפוף לתנאים.

בא כוח המבקש התבקש למסור עמדתו באשר לשחרור הרכב תחת חלופת תפיסה. בתגובתו טען כי תנאי שחרור הרכב הינם דרקוניים ואינם מידתיים לעוצמת הראיות שבתיק החקירה וביקש לקיים דיון בבקשה.

בהמשך לכך, קבעתי את הבקשה לדיון לפני. דיון התקיים ביום 24.1.16 ובמהלכו שמעתי טיעוני הצדדים.

טיעוני הצדדים.

בא כוח המבקש טען כי לא מתקיימת עילת תפיסה בהתאם לסעיף 32 לפקודה וכי לא מתקיימת הצדקה להמשך תפיסת הרכב. לשיטתו אין בחומר הראיות תשתית הקושרת את המבקש לאישום והמוכיחה כי נעשה ברכב שימוש לביצוע העבירות. כמו כן לשיטתו דו"ח הצפיה במצלמות האבטחה לא מתאר כלל התפרצות לרכב. עוד נטען כי הנאשם אמנם לא מכחיש כי היה בחניון אולם מכחיש הטענה כי פרץ לרכב. לפיכך טען כי אין הצדקה לתפיסת הרכב.

בא כוח המשיבה טען כי מתקיימת תכלית תפיסה והיא חילוטו של הרכב. לטענתו מתוך מצלמות האבטחה עולה כי הרכב עומד בצמוד לרכב שנפרץ והנאשם קשר עצמו לכך. על כן העמיד שתי אפשרויות לחלופת תפיסה. אפשרות אחת היא זו לפיה המבקש ימכור את הרכב ויעביר את כספי תמורת המכירה לידי המשיבה למטרת חילוט, לפי שבדרך זו לא יאבד הרכב מערכו כשהוא באחסנה (להלן - "החלופה הראשונה"). אפשרות נוספת שהציב בא כוח המשיבה היא זו לפיה ישוחרר הרכב לידי המבקש בתנאים כפי שנקבעו בפסיקה, קרי בכפוף להטלת שעבוד על הרכב לטובת המדינה, איסור דיספוזיציה, חתימה על התחייבות עצמית, עריכת ביטוח מקיף על שם המדינה, והפקדה בשווי של 25% מערך הרכב, כאשר ערכו לפי בדיקת בא כוח המשיבה עומד על כ- 32,200 ₪ (להלן - "החלופה השנייה").

דיון והכרעה.

עניינה של הבקשה שלפני בהחזרת רכב אשר נתפס על ידי המשטרה משום החשד כי שימש את המבקש בביצוע העבירות נושא כתב האישום.

הוראת סעיף 32(א) לפקודה מקנה למשטרה סמכות לתפוס חפץ בהתקיימן של אחת העילות הקבועות בה, וכך היא מורה:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

הוראת סעיף 34 לפקודה מקנה לבית המשפט סמכות להורות על החזרת החפץ בתנאים, וכך היא מורה:

"על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לעניין מסוים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיוורה בית המשפט - הכול בתנאים שייקבעו בצו".

בהתבסס על הוראות חוק אלה הותוו בפסיקה אמות המידה לבחינת שחרורו של חפץ תפוס. בתוך כך נקבע כי יש לבחון האם התקיימה עילת תפיסה, קרי האם מתקיים יסוד סביר להניח כי החפץ קשור בעבירה לפי אחת מהזיקות הקבועות בסעיף 32 לפקודה. עם זאת נקבע כי **"דין תפיסת חפץ אינו בהכרח כדין המשך ההחזקה בו על ידי המדינה"** (בש"פ 9616/07 **קרביץ נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו]). על כן ועל מנת לקבוע האם ניתן להמשיך ולהחזיק בחפץ כתפוס יש לבחון האם מתקיימת תכלית להחזקת החפץ, והכוונה היא לשלוש תכליות שהוכרו בפסיקה - תכלית מניעתית, תכלית ראייתית ותכלית חילוט. בשלב הבא, ובמידה ונמצאה תכלית המצדיקה את המשך התפיסה, יש לבחון האם ניתן לאזן בין הצורך בהבטחת תכלית התפיסה לבין זכות הקניין של הפרט בחפץ באמצעי מידתי המקובל לכנותו "חלופת תפיסה", והכוונה לשחרור החפץ בתנאים (ראו רע"פ 1792/99 **גאלי נ' משטרת ישראל** [פורסם בנבו], וכן בש"פ 342/06 **חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו]).

חומר החקירה הונח לפני ועינתי בו. שוכנעתי כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית מספיקה על מנת לקבוע כי קיים חשד סביר לכך שהרכב שימש לביצוע העבירות המיוחסות למבקש, וזאת בהתאם לעילות הקבועות בסעיף 32 לפקודה. למותר לציין כי נגד המבקש הוגש כתב אישום בתיק פלילי 34510-12-15. לעניין זה אפנה במיוחד לתיעוד הנצפה מתוך סרט מצלמות האבטחה מחניון קניון הזהב ולהודעת הנאשם. ויודגש כי לצורך בחינת הזיקה בין הרכב לבין ביצוע העבירה די ביסוד סביר להניח כי הרכב שימש לביצוע העבירה. טענת המבקש כי אין בחומר הראיות להוכיח התפרצות לרכב בוודאי תיבחן במהלך המשפט, אולם בשלב זה אין בטענות ההגנה של המבקש לסתור את ההנחה בדבר קיומו של חשד סביר ואף מעבר לכך. על כן, אני קובע כי תפיסת רכבו של המבקש נעשתה כדין על פי סעיף 32 לפקודה.

משהונח בסיס לחוקיות התפיסה, יש לבחון האם מתקיימת הצדקה להמשך תפיסתו של הרכב בידי המשיבה. המשיבה הצהירה כי בכוונתה לעתור לחילוטו של הרכב על פי בקשה לחילוט הרכב לפי ששימש לביצוען של העבירות המיוחסות למבקש כמפורט בכתב האישום. המשך החזקת הרכב בידי המשטרה מיועד, אפוא, לאפשר מימושו של חילוט בסיום ההליך המשפטי ובאם יורשע המבקש, ומכאן כי מתקיימת תכלית תפיסה, ותכלית זו טרם פקעה לפי שההליך הפלילי מצוי בעיצומו.

יחד עם זאת ברי כי תפיסת רכוש על מנת להבטיח חילוטו בעתיד, בשלב בו ההליך הפלילי תלוי ועומד, כאשר למבקש עומדת חזקת החפות ואפשר כי בסופו של ההליך לא יוחלט על חילוט הרכב, הינו צעד דרסטי השולל את זכותו של המבקש בקניינו למשך תקופה ארוכה. לפיכך נקבעה החובה לבחון אמצעים חלופיים שיהא בהם להבטיח את אפשרות החילוט או את השגת תכליתו בעתיד תוך פגיעה פחותה בקניינו של המבקש והחובה להעדיף אמצעי חלופי על פני תפיסה פיזית של הרכב.

בא כוח המבקש השליך את יהבו בעיקר על תקיפת חוקיות התפיסה באשר טען כי אין ראיות הקושרות את המבקש לאישום, ולא טען לעניין מידת נחיצותו של הרכב והנזק הנגרם לו עקב תפיסתו. למרות זאת וכפי שהוסבר לעיל החובה לבחון חלופת תפיסה קיימת.

בא כוח המשיבה הציג שתי חלופות תפיסה אפשריות אלא שבא כוח המבקש סבר כי תנאי שחרור הרכב "דרקוניים", כלשונו. עם זאת, לא השמיע בא כוח המבקש עמדתו באשר להעדפתו חלופה אחת על פני השניה. אולם דומה כי

החלופה השנייה המאפשרת את שחרור הרכב לידי המבקש בתנאים ובמגבלות שהוצעו על ידי המשיבה היא החלופה המתאימה יותר בנסיבות העניין.

מתוך שאני בוחן את תכלית התפיסה ואת הצורך בהגנה על זכות הקניין של המבקש, אני סבור כי תנאי החלופה השנייה מידתיים ומקיימים איזון ראוי וסביר בין השיקולים הרלבנטיים- הן הבטחת אפשרות חילוטו של הרכב כחלק מהעונש העלול להיות מושת על המבקש בתום ההליך אם יורשע בדין (וראו סעיף 39 לפקודה) והן במתן אפשרות למבקש לממש את זכות קניינו ברכב. אני מקבל טענת בא כוח המבקש כי תנאי החלופה מחמירים ובלתי סבירים. תנאי החלופה השנייה הינם תנאים נוחים ומקובלים בפסיקה, לרבות התנאי הכספי שעניינו בהפקדת סך השווה ל- 25% משווי הרכב (בש"פ 6529/10 **מגידש ואח' נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו]). יצוין כי שווי של הרכב, לפי טענת בא כוח המשיבה הוא כסך של 32,200 ₪ ובא כוח המבקש לא הציג ראיות לסתירת שווי נטען זה.

סוף דבר, אני קובע כי הרכב יוחזר למבקש בכפוף לתנאים שיבטיחו את האפשרות האפקטיבית לחילוטו בעתיד, ואלה הם:

- 1. רישום שיעבוד לטובת המשיבה/ מדינת ישראל במשרד הרישוי.**
- 2. עריכת פוליסת ביטוח מקיף לרכב לטובת המדינה, שתוקפה לשנה, ואשר תחודש אוטומטית בכל שנה. פוליסה זו תכלול סעיף שיעבוד לטובת המדינה שיעמוד בעינו עד לסיום ההליך בתיק זה. ניתן יהיה לבטל את הפוליסה רק בהסכמתה המפורשת של המדינה.**
- 3. נאסר על המבקש או מי מטעמו לבצע כל דיספוזיציה ברכב עד לתום ההליכים והכרעה סופית בשאלת החילוט.**
- 4. התחייבות עצמית של המבקש ושל צד ג' נוסף על סך 40,000 ש"ח.**
- 5. הפקדת כסף מזומן או ערבות בנקאית אוטונומית בלתי מוגבלת בזמן בסך של 8,050 ₪.**
- 6. כתב התחייבות אישית של המבקש כי יעמיד את הרכב לזכות המדינה אם וכאשר יינתן צו בית המשפט המורה לו לעשות כן.**

לאחר שהמבקש ימלא אחר כל התנאים האמורים, תפעל המשיבה להשבת הרכב לידי.

ההחלטה תישלח לצדדים.

ניתנה היום, י"ח שבט תשע"ו, 28 ינואר 2016, בהעדר הצדדים.